

**Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara**

Bakalářská práce

Plzeň 2015

Anna Kulíčková

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Bakalářská práce
Ilustrace k vybrané knize
Povídky Daniila Charmse
Anna Kulíčková

Plzeň 2015

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění
Studijní program Výtvarná umění
Studijní obor Ilustrace a grafika
Specializace Kniha a tvarování papíru

Bakalářská práce
Ilustrace k vybrané knize
Povídky Daniila Charmse
Anna Kulíčková

Vedoucí práce: MgA. Mgr. Pavel Trnka
Katedra výtvarného umění
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2015

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2015

.....
podpis autora

OBSAH

1. MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE	1
2. TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY	3
3. CÍL PRÁCE	4
4. PROCES PŘÍPRAVY	5
4.1 O autorovi	5
4.2 Povídky	6
4.3 Počátek tvorby mých ilustrací	6
5. PROCES TVORBY	8
6. TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA	10
7. POPIS DÍLA	11
7.1 První kniha	11
7.2 Druhá kniha	11
7.3 Velkoformátové ilustrace	11
7.4 Sešit s nepoužitými ilustracemi	12
8. PŘÍNOS MÉ PRÁCE PRO DANÝ OBOR	13
9. SILNÉ STRÁNKY	14
10. SLABÉ STRÁNKY	15
11. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	16
12. RESUMÉ	17
13. SEZNAM PŘÍLOH	18
14. OBRAZOVÉ PŘÍLOHY	19

1. MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

Pokud jde jen o dílo vztahující se přímo ke knižní vazbě či ilustraci samotné, lze přihlížet na dílo, které jsem vytvořila až po nastoupení na Fakultu designu a umění Ladislava Sutnara. Avšak myslím si, že za zmínku stojí i mé počínání před touto zkušeností.

Vystudovala jsem Střední školu Náhorní, obor Propagační výtvarnictví, což pro mě osobně ve finále představovalo takové zasvěcení do výtvarného světa. Již od mala jsem tíhla k umění. Měla jsem štěstí, že jsem navštěvovala Základní školu Lyčkovo náměstí, kde ještě v té době fungoval program zaměřený právě na výtvarnou výchovu. To mi poskytlo základní přehled a hlavně uvědomění čemu se chci v budoucnu věnovat.

Za nejdůležitější přínos mého studia na střední škole považuji rozvinutí svých kreslířských a malířských dovedností, a dále to, že jsem měla příležitost pracovat s materiálem a prostorem. To vše mi napomohlo rozhodnout se, kde chci v dalším studiu pokračovat.

K tomu jsem si vybrala ateliér Knihy a tvarování papíru. Zde jsem měla možnost naučit se jak vazbu knih, tak i práci s papírem, kůží a dalšími materiály, ale především jsem se mohla v knihách výtvarně vyjádřit. První rok a půl jsem se nevěnovala ilustraci jako takové, ale tvořila jsem spíše autorské knihy. Měla jsem příležitost vyzkoušet si mnoho výtvarných přístupů a grafických technik.

Díky vedení MgA. Mgr. Petry Soukupové jsme se mohli seberealizovat a nebyli jsme svazováni žádným omezením v možnosti volby našeho výtvarného zpracování. Mohli jsme plně rozvíjet náš výtvarný rukopis, přičemž nám MgA. Mgr. Petra Soukupová byla plně k dispozici v řešení ať už řemeslných tak i výtvarných postupů. Proto jsem se mohla pokoušet o netradiční pojetí daných témat.

A to například tak, že u zadání knihy na téma naší školy (viz příloha č. 1) jsem se zaměřila na zobrazení strojů a náradí, které jsou pro jednotlivé ateliéry v našich pracích nezbytné. Výtvarným jazykem pro mě v tomto případě byla grafická technika linorytu, kterou jsem doplnila kresbou prostoru. Po této práci jsem se zaměřila na rozvinutí právě mých kreslířských možností. A jako další práci na téma výlet (viz příloha č. 2) jsem vytvořila soubor prořezávaných skládaček s kresbami z mých vlastních výletů z Paříže, Krakova, Berlína a Rhodosu. Tak trochu šlo o takové mé deníky z míst, kde jsem sama byla, a které ve mně zanechali vzpomínky na chvíle, které jsem v zahraničí strávila.

Ve druhém ročníku jsem začala experimentovat s možnostmi šablony, vymyslela jsem si příběh o noční můře psa a ten jsem doplnila, technikou při níž bylo stěžejní použití šablony, které jsem si sama vytvářela,

a přes které jsem pomocí štětců tupovala akrylovými barvami, šlo tedy opět o použití kresby, jen o rozšíření jejího využití. Takto jsem vytvořila prostorovou knihu, což podle mého této technice ještě přidalo na zajímavosti a pojmenovala jsem ji „*Promůra*“ (viz příloha č. 3). V dalším semestru jsem se vrhla pro změnu do experimentování s technikou rezerváž, s kterou jsem se setkala v létě na artcampu serigrafie, který vedl MgA. Mgr. Bedřich Kocman. Zkoušela jsem, co vše je možné vytvořit pomocí akrylových barev a klovatiny, kterou jsem vymývala. To vše jsem doplňovala kresbou. Výsledkem je podle mého názoru vcelku zajímavá autorská kniha s názvem „*Sýrie*“ (viz příloha č. 4).

Současně jsem se dopracovala také přímo k ilustraci, pod vedením MgA. Mgr. Pavla Trnky jsem vytvořila ilustrace k povídkám Daniila Charmse (viz příloha č. 5), což pro mě byla právě předzvěst mé bakalářské práce.

Tyto ilustrace jsem tvořila opět pomocí šablon, které jsem si sama vytvářela. Tentokrát jsem už nepoužívala akrylové barvy, jako tomu bylo u „*Psomůry*“, ale přešla jsem k vodovým barvám. Myslím si, že touto změnou ilustrace dostaly trochu jiný charakter. Stejnou technikou jsem ve stejné době, tedy letním semestru druhého ročníku, vytvořila i sérii pohledů a papírových skládaček ke kolotoči „*Le Manége Carré Sénart*“, jež byl k příležitosti „*Plzeň 2015 hlavní město kultury*“, několik měsíců v plném provozu na Náměstí Republiky.

V zimním semestru třetího ročníku jsem se ještě díky workshopu s grafickým duem Černý Beran setkala s grafickou technikou materiálového tisku, která si mě pro svou hravost, širokou možnost experimentu a využití naprosto získala. Proto jsem tuto techniku použila pro vytvoření své semestrální práce v tomto období. Výsledkem byla dvojice knih s názvy „*Děsy 1.*“ a „*Děsy 2.*“ (viz příloha č. 6) jedná se o krátké autorské záznamy děsů. Nejprve s těmi, s kterými se podle mého setkává každé malé dítě. Jde o děsy, které se skrývají pod postelí, ve skříni, zkrátka v každém stínu noci. V druhé knize jsem ztvárnila děsy, o kterých si myslím, že v tuto chvíli děsí velkou část dospělých, a to přímo hrozby války, jež trápí značnou část dnešní populace. Obě knihy jsem doplnila krátkým textem. Knihy jsem zhotovila ve formátu 50x35 cm, což jim dodalo na intenzitě.

2. TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY

Jak jsem už zmínila v předchozí kapitole, předzvěstí mé bakalářské práce pro mě byla má spolupráce na ilustracích k povídkám Daniila Charmse, na kterých jsem pracovala pod vedením MgA. Mgr. Pavla Trnky v minulém roce. Řekla bych, že tato spolupráce dopadla velice dobře a s ilustracemi jsem opravdu spokojená, proto jsem se rozhodla oslovit MgA. Mgr. Pavla Trnku jako mého vedoucího práce, který k mé velké radosti souhlasil.

S panem MgA. Mgr. Trnkou jsme se shodli na tom, že nejlepší by bylo na naši předešlou spolupráci navázat úplně a následně jí ještě rozšířit, proto jsou tématem mé bakalářské práce ilustrace k vybrané knize, v mém případě opět k povídkám Daniila Charmse, jelikož si myslím, že styl mých ilustrací skvěle jeho povídky doplňuje. Kvůli tomu jsme se shodli na tom, že není potřeba pátrat po jiném autorovi. Vrhla jsem se tedy k čtení všech povídkových knih, které u nás panu Charmsovi vyšli, až jsem našla tu, která mě svým výběrem povídek zaujala nejvíce. Jde o soubor povídek více ruských autorů, který vyšel pod názvem „*Ten, kdo vyšel z domu...*“ Povídky z ruských originálů do češtiny přeložil Tomáš Vůjtek a Jakub Šedivý. Jak už jsem si ověřila, překlad je u povídek Charmse opravdu důležitý. Vzhledem k tomu, že jde o povídky, které často nedávají smysl, končí bez uzavření děje, či jsou to jen podivné myšlenkové pochody autora, záleží velice na propracování překladu tak, aby povídky neztratily své kouzlo.

Konečně jsem tedy mohla začít s výběráním povídek, které budou nejvhodnější na doplnění ilustracemi, a nebránilo mi nic s nimi následně začít.

3. CÍL PRÁCE

Cílem mé práce je vytvoření ilustrací, které budou skvěle doplňovat Charmsovi povídky, zaujmou čtenáře a snad ho i pobaví. Šlo mi o navození atmosféry, jež diváka vtáhne do děje těchto krátkých Charmsových příběhů a pomůžou mu i rozvinout jeho vlastní představivost. K tvorbě ilustrací jsem se snažila přistupovat s humorem a nadsázkou, aby tak korespondovali s charakterem povídek.

Vzhledem k tomu, že nestuduji prvotně ilustraci, ale jsem studentka ateliéru se specializací Kniha a tvarování papíru, součástí mé práce nebudou jen ilustrace, ale soubor dvou knih s těmito ilustracemi a povídkami. Knihy budu tvořit jako celek. To znamená od vazby až po desky. Půjde tedy o dvě knihy, přičemž v každé se objeví ilustrace vytvořené jinou výtvarnou technikou a každá bude doplněna dvěma velkoformátovými ilustracemi.

Poslední částí mé práce bude třetí kniha nebo spíše sešit, který bude obsahovat souhrn nepoužitých ilustrací.

4. PROCES PŘÍPRAVY

4.1 O autorovi

Daniil Ivanovič Charms (viz příloha č. 7) se ve skutečnosti jmenoval Daniil Ivanovič Juvačev. Narodil se 30. prosince 1905 a zemřel 2. února 1942 za neobjasněných okolností v cele psychiatrické léčebny, kam byl v srpnu roku 1942 uvězněn. Má se za to, že zemřel hladu, neboť v té době již probíhala blokáda Leningradu.

Daniil Charms byl ruský surrealistický spisovatel. Přesto, že neměl rád staré lidi a děti, jeho dílo tvoří i několik sbírek právě pro děti. V jeho díle je velmi znát vliv žánru nonsensu, s kterým se setkal při svých studiích na německém gymnáziu, kde studoval anglickou literaturu. Odtud pochází i jeho pseudonym, což je ruský přepis anglického slova harm, který znamená škodit.

Daniil Charms byl velice věřící, i když ne v tom správném slova smyslu. Byl dvakrát ženatý, poprvé s židovskou imigrantkou Ester Alexandrovnou Rusakovou, která společně s rodinou přišla do Sovětského svazu z Francie a zřejmě zahynula v lágru a podruhé s Marinou Durnovo, která poskytla výpověď o životě s Daniilem v knize „Můj muž Daniil Charms“.

Charmsův otec Ivan Pavlovič také psal a byl blízce spjat s Tolstojem. Za účast na atentátu na cara byl původně odsouzen k smrti, tento trest mu byl později zmírněn na vyhnanství, ale nakonec byl propuštěn. Jeho teta byla Natalie Ivanovna Kolubjakinová, která přednášela v Petrohradě na významných institucích a byla rovněž spjatá s Tolstojem. Daniil s ní měl velice blízký vztah a dával jí přečíst vše, co napsal. Mezi Charmsovi přátelé patřilo mnoho významných hudebníků, filozofů, spisovatelů či výtvarníků. Byl i velmi blízkým přítelem Kazimira Maleviče. Na jeho pohřbu přednesl svou báseň.

V roce 1926 vstoupil do Svazu básníků a vydal svou první publikovanou báseň. O rok později s přáteli založil literární skupinu OBERIU, která byla velice inspirována opět žánrem nonsensu. Charms byl stejně jako jeho literární tvorba, kromě té dětské, která byla jako jediná za jeho života vydána, velmi nepohodlný pro komunistický režim, a proto byl v roce 1931 uvězněn, v roce 1932 mu byl trest zmírněn na vyhnanství v Kursku. To mělo za následek, že se jeho tvorba stávala stále absurdnější, depresivnější a krutější. Rok 1939 byl pro jeho ^{1,2}

¹Daniil Charms. In.: Cs.wikipedia.org [online]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Daniil_Charms, 7. 4. 2015

²GLOCER, V. Marina Durnovo. Můj muž Daniil Charms. 1. vyd. Praha: Volvox Globator, 2005. ISBN 80-7207-562-4.

tvorbu nejvýznamnější a to proto, že napsal své nejrozsáhlejší dílo Bába. Charmsovo literární dílo před zničením zachránili jeho přátelé, díky nimž se později také vydalo.^{1,2}

4. 2. Povídky

„Jeden člověk zívnuł tak nešťastně, že nemohl potom zavřít ústa. A stalo se mu to na velmi nepříjemném místě – v tramvaji.“³

Pro představu charakteru Charmsových povídek jsem si dovolila uvést příklad jedné z nich. Psal především krátké absurdní povídky, dále také básně a divadelní hry. Pro jeho díla je typické, že obsahovali jen několik řádků, které velmi jednoduchým jazykem popisovali zcela absurdní situace. Nejen, že jsou jeho díla nelogická a často bez jakéhokoliv smyslu, ale často se také uprostřed z ničeho nic objevuje zcela nečekaná katastrofa či úplně jiná nelogická příhoda. Charms si mimo jiné psal i rozsáhlé deníky, které obsahovaly nejen nejpozoruhodnější úvahy, ale také velice zajímavé aforismy^{1,2}, které lze vysvětlit jako „krátký literární útvar zpravidla umělého původu, který existuje na pomezí poezie, prózy a běžné lidové slovesnosti.“⁴

4. 3. Počátek tvorby mých ilustrací

Jak už jsem dříve zmínila, Charmsovi povídky bývají často nesmyslné, bez konce či jakéhokoliv děje. Mnohokrát jde jen o několik vět, které popisují jen nějakou autorovu myšlenku a pak znenadání bez většího rozuzlení končí. Právě to mě však k Charmsovým povídkám táhne. Baví mě jejich hravost, o které si myslím, že se v nesmyslném ději často ukrývá. Usuzuji, že právě to dává ilustrátorovi velikou volnost. Často krát se z povídek dovíme jen strohou charakteristiku postav či prostředí, proto jsem si užívala volnost svých představ o tom, jak by měly ilustrace vypadat.

V první z knih kde jsem navázala na mé ilustrace k Charmsovým povídkám již z předchozího roku, jsem měla v technice, kterou jsem

¹Daniil Charms. In.: Cs.wikipedia.org [online]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Daniil_Charms, 7. 4. 2015

²GLOCER, V. Marina Durnovo. Můj muž Daniil Charms. 1. vyd. Praha: Volvox Globator, 2005. ISBN 80-7207-562-4.

³CHARMS, D., DRUSKIN, J., LIPAVSKIJ, L., OLEJNIKOV, N., VVEDĚNSKIJ, A. Ten, který vyšel z domu.... 1. vyd. Praha: Volvox Globator, 2003. ISBN 80-7207-526-8

⁴Aforismi. In.: Cs.wikipedia.org [online]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Aforismus>

použila jasno, takže jsem se pouze snažila o posunutí, jak výtvarného a technického zpracování, tak i o přidání více dějových scén a větší informativnosti ilustrací. Jak už jsem dříve zmínila, technika spočívala v používání ručně vyráběných šablon, přes které jsem poté pomocí štětce tupovala vodovými barvami.

Co se týká druhé knihy, zde jsem ve výtvarné technice jasno neměla, proto tvorbě ilustrací předcházelo zkoušení a hledání výtvarného jazyka. Zkusila jsem několik technik, s nimiž jsem pracovala již dříve, ale také jsem se vrhla do zkoušení práce s pro mě úplně novými výtvarnými postupy. Nakonec jsem zvolila malbu akrylovými barvami, kterou jsem doplnila plochami, které jsem získala pomocí experimentování s grafickou technikou rezerváž. Výsledky tohoto experimentování jsem použila u několika ilustrací v pozadí. Dále se zbývalo zaměřit na studium dobové ruské architektury, oděvů, nábytku a pokusit se o navození té správné atmosféry Ruska 30. a 40. let. Pro tuto studii mi nejvíce posloužily internetové stránky a to především přímo ruské, kde jsem objevovala dobové fotografie na oficiálních stránkách či blozích.

5. PROCES TVORBY

Jak již jsem zmínila, co se týče výtvarné techniky v mé první knize, měla jsem v ní jasno již od počátku tvorby mé bakalářské práce. Proto s prací na této knize nebylo pro mne z počátku nic těžkého. Avšak později se ukázalo, že i tak mi dá celkem zabrat. A to díky tomu, že jsem sice měla jasno v technice, ale tu jsem chtěla vylepšit, posunout dál a rozvinout její možnosti. A vzhledem k tomu, že tato technika je i tak velice časově náročná, toto snažení mi zabralo spoustu času. Snažila jsem se tedy o nové zpracování informací do ilustrace a o zachycení větší dějovosti. Proto mi nějakou dobu trvalo, než jsem se dopracovala k té správné cestě, kudy tuto výtvarnou techniku dál vést. Avšak myslím si, že to se mi nakonec povedlo.

Pokoušela jsem se o co nejzajímavější zobrazení situací, které ne vždy byly úplně běžné nebo přímo reálné, proto jsem se snažila i o několik absurdních zobrazení nereálných prvků. Například u povídky „Příhoda s mou ženou“, kdy ženě vypravěče zjankovatí nohy a ona se nemůže posadit do svého křesla, jsem tuto „zjankovatělost“ jejích nohou znázornila tím, že má nohou hned několik a v ilustraci se objevuje hned dvakrát, jednou jako „lidský pavouk“ a podruhé už úspěšně usazená v křesle. Ilustraci ještě podtrhují nohy, které celému výjevu dominují a tvoří jakýsi průhled pro příběh. Mám pocit, že přesně takový typ ilustrací k Charmsovi skvěle pasuje.

U mé druhé knihy, jak jsem již zmínila, jsem se nakonec vrhla do tvorby ilustrací pomocí malby. Avšak tuto techniku jsem doplňovala dalšími postupy. Jelikož s malbou nemám tak bohaté zkušenosti, snažila jsem se najít nějaký malířský rukopis, který by mi vyhovoval nejvíce a zároveň se hodil nejen k povídkám, ale i k typu ilustrací v první knize. Mám dojem, že to se mi podařilo a, že se mi dokonce podařilo na tyto ilustrace svým způsobem navázat a posunout je ještě dál. K nalezení správného malířského rukopisu mi samozřejmě sloužila prvotně inspirace u jiných autorů. Inspirovala jsem se dílem Egona Schieleho, Pera Kirkebyho, Lucianem Freudem, ale především dílem Daniela Pitína. Myslím si, že nejvíce je tato inspirace vidět u ilustrace k povídce „Vzpomínky jednoho moudrého kmeta“. Inspirační pro mě bylo, jak chladně Pitín ztvárňuje nejen architekturu, ale také osoby. A také asi především barevnost, kterou používá. V jeho tvorbě nalézám hodně silnou atmosféru, která diváka vtáhne do obrazu, o jakou jsem se snažila i já ve svých ilustracích.

Podobné chladné atmosféry jsem u této, ale i u dalších ilustrací přesněji u ilustrací k povídkám „Moc“ či „O tom, jak mě navštívili zvěstovatelé“, podle mého dosáhla především pozadím těchto ilustrací. To jak už tady také zaznělo, jsem vytvořila pomocí vymývání

klovatiny, přes kterou jsem nanášela vrstvy akrylových barev. Mohli bychom to nazvat technikou rezerváž. Šlo mi zde o získání ploch, které budou evokovat otlučené a oloupané omítky, výsledek, který jsem tímto postupem získala, jsem pak použila v některých ilustracích jako pozadí.

Ilustrace jsem dotvářela pomocí programu Adobe Photoshop jako koláže, tím pádem jsem mohla zkoušet všemožné kompozice, proporce jednotlivých prvků a právě kombinovat různé techniky dohromady. Dle mého názoru právě to mým ilustracím přidává na hloubce, prostoru a dynamičnosti. V druhé knize se také objevují detailnější ilustrace. Jde jen o pár výseků nějakých prvků, které se v povídkách objevují.

6. TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA

Vytvoření ilustrací pro mou první knihu, kde jsem použila šablonový tisk, předcházelo, že jsem si nejdříve jednotlivé prvky ilustrací nakreslila. Tyto kresby jsem pak přenášela na novinový papír. Následně jsem si musela kresbu rozdělit na jednotlivé části podle barevnosti, a pak je postupně vystříhat. Tím jsem si vytvářela šablony, přes které jsem následně pomocí štětců tupovala vodovými barvami. Většinou jsem jednotlivé prvky vytvořila zvlášť, a poté jsem je naskenovala a následně pomocí programu Adobe Photoshop skládala do finální podoby. Díky tomu, že jsem vycházela z mých vlastních kreseb, si ilustrace udržují můj osobitý rukopis.

U dvou velkoformátových ilustrací jsem si však vyzkoušela s touto technikou pracovat na čisto a bez dalších úprav v počítačových programech. Bylo to pro mě určitě mnohem náročnější, přesto si myslím, že mě to zároveň donutilo více si promyslet kompozici a barevnost ilustrace již předem, což ilustracím jen prospělo.

Ilustrace do mé druhé knihy jsem malovala akrylovými barvami. Snažila jsem se o pastóznější malbu, ale i přesto jsem kladla důraz na zachování mého výtvarného rukopisu a stylizace. Malbu jsem někde doplňovala plochami, které jsem získala díky technice rezerváž, což lze vysvětlit, jako techniku, kdy natíráme plochu barvou, následně nanese, v mém případě klovinu, opět přetřeme barvou a pak můžeme pokračovat ještě v několika vrstvách. Klovinu následně pomocí vody vymyjeme a tím se nám odkryje plocha, která byla klovinou zakryta. Mám za to, že tímto postupem jsem docílila opravdu zajímavých výsledků, které v ilustracích působí opravdu efektně.

I tentokrát jsem často vytvářela jednotlivé prvky ilustrací zvlášť, a následně je spojovala v programu Adobe Photoshop. To mi umožnilo ilustrace doplnit mimo jiné právě plochami, které jsem získala pomocí techniky rezerváž.

I zde jsem vytvořila dvojici velkoformátových ilustrací, které jsem opět malovala již na čisto a bez dalšího upravování. Stejně jako u ilustrací jsem malovala akrylovými barvami a malbu jsem doplnila opět částmi, kde jsem použila již zmiňovanou techniku rezerváže.

V obou knihách samozřejmě vedle ilustrací nalezneme i text povídek, který jsem si sama vysázela písmem Calibri a upravila do čisté a jednoduché podoby. Obě knihy jsem sešila klasickou šitou vazbou s pevnými deskami, které mají plátěný hřbet a přední i zadní strany jsou obaleny papírem s potištěným motivem.

7. POPIS DÍLA

Má bakalářská práce obsahuje dvě knihy formátu A5, které jsou doplněny čtyřmi velkoformátovými ilustracemi. Poslední částí je sešit s nepoužitými ilustracemi.

7.1. První kniha

Kniha je tvořena klasickou šitou vazbou v pevných deskách, které jsou obalené z přední i zadní částí papírem s natištěným motivem a mají plátěný hřbet. Kniha vedle Charmsových povídek, obsahuje patnáct ilustrací tvořených pomocí šablon, přes které jsem tupovala vodovými barvami. Jde o jedenáct jednostránkových a čtyři dvojstránkové ilustrace. Dále i u titulu nalezneme malou doplňkovou ilustraci. Kniha je formátu A5, což je podle mého ideální formát, aby kniha byla snadno uchopitelná a čitelná. Ilustrace si kladou za cíl diváka upoutat a nedovolit mu knihu odložit, dokud si jí neprohlídne celou až do konce. Vzhledem k pestrosti ilustrací se zde objevují i čtyři ilustrace, kde nalezneme černou stránku jen s nějakým akcentem. Například osobní váhou či otevřeným oknem. Tyto stránky mají sloužit pro zklidnění knihy.

7. 2. Druhá kniha

I má druhá kniha je tvořena klasickou šitou vazbou s pevnými deskami, které jsou z přední i zadní strany potaženy papírem s vytisknutým motivem a mají plátěný hřbet. Opět jde o knihu formátu A5. Kniha obsahuje vedle Charmsových povídek i deset ilustrací, z čehož jde o dvě dvojstránkové a zbytek jednostránkových ilustrací. Dále zde opět nalezneme doplňující ilustraci u titulu knihy. Ilustrace, jak jsem již zmínila v předchozích kapitolách, jsou tvořeny malbou akrylovými barvami a experimentováním s grafickou technikou rezerváž. Díky zvolené technice si myslím, že jsou ilustrace mnohem hutnější a proto jich je v této knize méně oproti předchozí. V knize jsem se snažila o navození atmosféry podle daných povídek.

7. 3. Velkoformátové ilustrace

Velkoformátové ilustrace jsou formátu 70x50 cm. Dvě z nich jsou tvořeny opět šablonovou technikou, přes které jsem tupovala štětci vodové barvy. Další dvě ilustrace jsem malovala akrylovými barvami a opět se zde objevují části, kde jsem použila vymývání klovatiny. Tyto ilustrace už jsem nedodělávala v grafickém programu Adobe

Photoshop, ale tvořila jsem je přímo. Odevzdávat tedy budu přímo originály.

7. 4. Sešit s nepoužitými ilustracemi

Stejně jako mé předešlé dvě knihy i tento „sběrník“ je formátu A5. Sešit jsem sešila klasickou šitou vazbou tentokrát s měkkými deskami. Nalezneme zde souhrn nepoužitých ilustrací.

8. PŘÍNOS MÉ PRÁCE PRO DANÝ OBOR

Sice jde jen, o další soubor ilustrací podle dané předlohy a samozřejmě si plně uvědomuji, že v dnešní době není jednoduché přijít s něčím, co už nám nebude připomínat práce někoho jiného, ale i tak jsem se snažila najít si, co možná neoriginálnější cestu, vycházela jsem hlavně z mé představivosti a troufám si říct, že mé ilustrace nejsou jen dalším produktem výtvaru toho, co je nyní moderní, ale že jsou charakteristické a osobité.

Samozřejmě nejsem první, kdo se pustil do ilustrace Charmsových povídek, ale z posledních měsíců jsem si ověřila, že spousta mých vrstevníků tohoto autora, který podle mého stojí za zájem, vůbec nezná. Doufám tedy, že mé knihy poslouží i k rozšíření jeho díla mezi mé širší okolí. Ale samozřejmě především doufám, že čtenáře zaujmou mé ilustrace jako takové. Snažila jsem se do nich dát opravdu vše, proto věřím tomu, že snad budou vyčnívat z řady ostatních ilustrovaných příběhů.

Dále bych také chtěla zmínit přínos, který měla práce pro mě samotnou. Jak již jsem zmínila, nejsem studentka přímo ilustrace, ale studuji v ateliéru se specializací na knihu a tvarování papíru. Proto pro mě intenzivní práce na ilustracích, které jsem se věnovala posledních pár měsíců, přece jen byla značnou změnou v mém předchozím průběhu studia. Této zkušenosti si velice cením a určitě jsem velice vděčná panu MgA. Mgr. Pavlu Trnkovi za jeho spolupráci se mnou. Díky němu jsem se na ilustraci jako takovou začala dívat úplně jinak a změnila jsem i přístup k mé tvorbě. MgA. Mgr. Pavel Trnka mě donutil překonávat samu sebe a nevyhýbat se situacím, v kterých jsem si nebyla jistá, a proto jsem se jim do teď raději vyhýbala. Proto mu určitě patří velký dík a já si opravdu velice vážím spolupráce s ním.

9. SILNÉ STRÁNKY

Jako silnou stránku své práce vnímám výtvarnou podobu jako takovou, v první knize určitě zvolenou techniku šablonového tisku u tvorby ilustrací. Díky tomu, že tuto techniku ve své tvorbě využívám již delší dobu myslím, si, že ji umím skvěle ovládat a již jsem se dopracovala do její preciznosti. Tento vývoj je patrný i na ilustracích jako takových. V mé druhé knize bych spíše vyzvedla zajímavou atmosféru. Celkově si myslím, že se mi podařilo vytvořit zajímavé ilustrace nejen díky technice, ale i zvolených kompozic, motivů a zachycení děje. Dle mého názoru jsem zdařile vystihla atmosféru a absurdnost Charmsových povídek.

10. SLABÉ STRÁNKY

Nejsem si jistá, zda v tuto chvíli dokážu adekvátně hodnotit slabé stránky své práce. Vzhledem k tomu, že na ilustracích pracuji již několik měsíců, obávám se, že nemám již patřičný odstup k tomu je nezaujatě hodnotit.

Nicméně jsem si vědoma, že je zřejmé, že s technikou, jež jsem použila v mé první knize (šablonový tisk) jsem již více sžitá a techniku lépe ovládám. I přesto jsem však přesvědčená o tom, že i ilustrace v mé druhé knize jsou velice kvalitní a stojím si za nimi. Podle mého mou tvorbu posunuly o něco dál a umožnili jí další rozměr.

11. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

a) Knižní a periodická literatura

GLOCER, V. Marina Durnovo. Můj muž Daniil Charms. 1. vyd. Praha: Volvox Globator, 2005. ISBN 80-7207-562-4.

CHARMS, D., DRUSKIN, J., LIPAVSKIJ, L., OLEJNIKOV, N., VVEDĚNSKIJ, A. Ten, který vyšel z domu.... 1. vyd. Praha: Volvox Globator, 2003. ISBN 80-7207-526-8

b) Internetové zdroje

Daniil Charms. In.: Cs.wikipedia.org [online]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Daniil_Charms, 7. 4. 2015

Aforismi. In.: Cs.wikipedia.org [online]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Aforismus>

RESUMÉ

The theme of my bachelor thesis are illustrations for a chosen book. In my case I choosed tales from russian surrealist writer Daniil Charmse. My decision was influenced by my earlier experience of cooperation with MgA. Mgr. Pavel Trnka. We made a set of illustrations for book of Daniil Charmes together during my university subject „Illustrations“. Because of absurd and illogical tales of Mr. Charmse I could use the same way in my illustrations. I used humor, exaggeration and absurdity. I tried to make original and personal illustrations.

Daniil Charmes was russian surrealist and absurdist poet, writer and dramatist. He was born on the 30th of December in 1905 and died on the 2nd of February in 1942. He studied English literature at German lyceum. Daniil Charmes was influenced genre nonsense. Also he wrote several books for children. His first wife was Jewish immigrant Ester Alexandra Rusakov and the second wife was Marina Durnovo, who wrote book about life with Daniil Charmes. His most important book is called „The old Woman“.

The aim of my thesis is create two books with illustrations and tales and complete theme by four large format illustrations. I really wanted to make illustrations, which will hit the interest of a reader and make right atmosphere of the tale in reader´s mind.

I used technique of stencil printing for my first book and two of large format illustrations. I made the stencils by myself according to my own drawings. Then I stippled accros them by brushes with watercolor.

I scanned individual elements of the illustrations to my computer and connected them together in a programme Adobe Photoshop. Except of the large format (50x70 cm) illustrations, which I made originally.

I painted my second books and next large format illustrations by acryl paints and completed them by plains, which I made by technique of washout. Again I scanned the elements to the computer and connected them by a programme Adobe Photoshop, within of the large format illustrations.

Of course both books include text also, which I typeseted by font Calibri myself. I adapted the font to the clear and easy version. I stapled the books with classic sewn binding with hardcover. The covers have saddle cloth and their front and rear side are coated by paper with printing.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1

Klauzurní práce ZS/ 2012 - 2013 Autorská kniha - Naše škola

Příloha č. 2

Klauzurní práce LS/ 2012 - 2013 Autorská kniha - Výlet

Příloha č. 3

Klauzurní práce ZS/ 2013 - 2014 Prostorová kniha - Psomůra

Příloha č. 4

Klauzurní práce LS/ 2013 - 2014 Autorská kniha - Sýrie

Příloha č. 5

Ilustrace k povídkám Daniila Charmse LS/ 2013 - 2014

Příloha č. 6

Semestrální práce ZS/ 2014 - 2015 Autorské knihy - Děsy 1. a Děsy 2.

Příloha č. 7

Fotografie Daniila Charmse

Příloha č. 8

Ilustrace k povídkám Daniila Charmse od různých autorů

Příloha č. 9

Malby Egona Schieleho a Luciana Freuda

Příloha č. 10

Malby Pera Kirkebyho

Příloha č. 11

Malby Daniela Pitína

Příloha č. 12, 13

Ukázky ilustrací bakalářské práce

Příloha č. 14

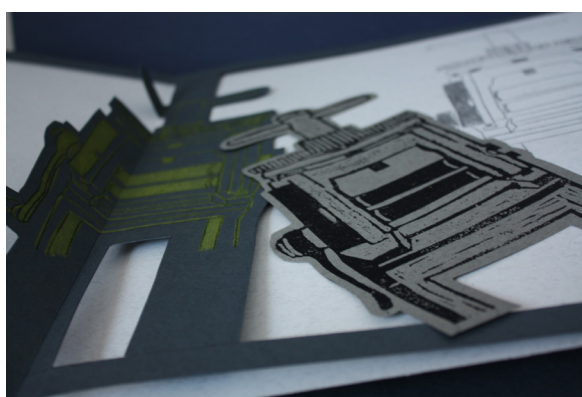
Přebaly knih mé bakalářské práce

Příloha č. 15

Ukázky velkoplošných ilustrací k mé bakalářské práci

Příloha č. 1

Klauzurní práce ZS/ 2012 - 2013 Autorská kniha - Naše škola⁵

⁵vlastní

Příloha č. 2

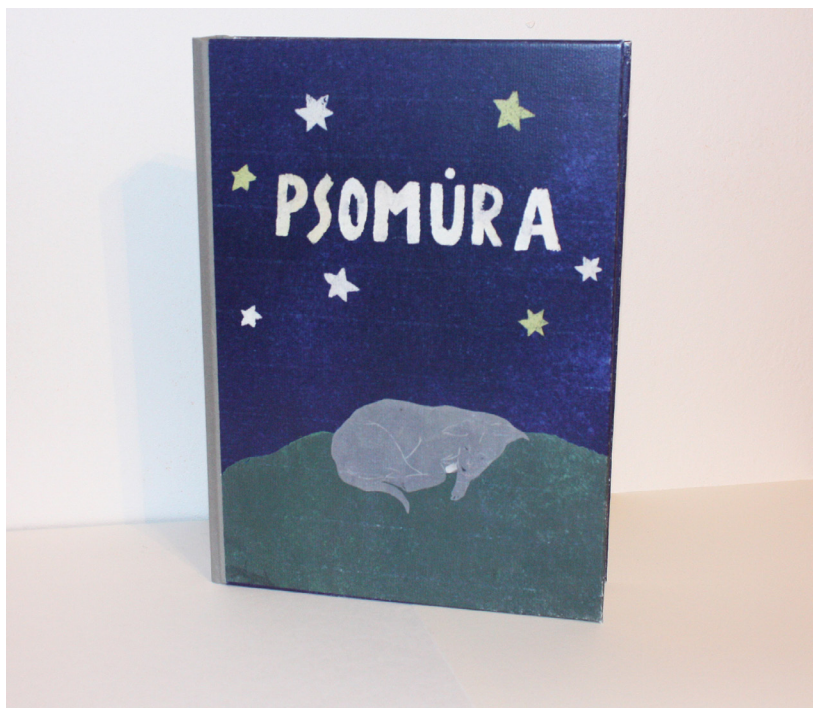
Klauzurní práce LS/ 2012 - 2013 Autorská kniha - Výlet⁶

⁶vlastní

Příloha č. 3.1

Klauzurní práce ZS/ 2013 - 2014 Prostorová kniha - Psomůra⁷

⁷vlastní

Příloha č. 3.2

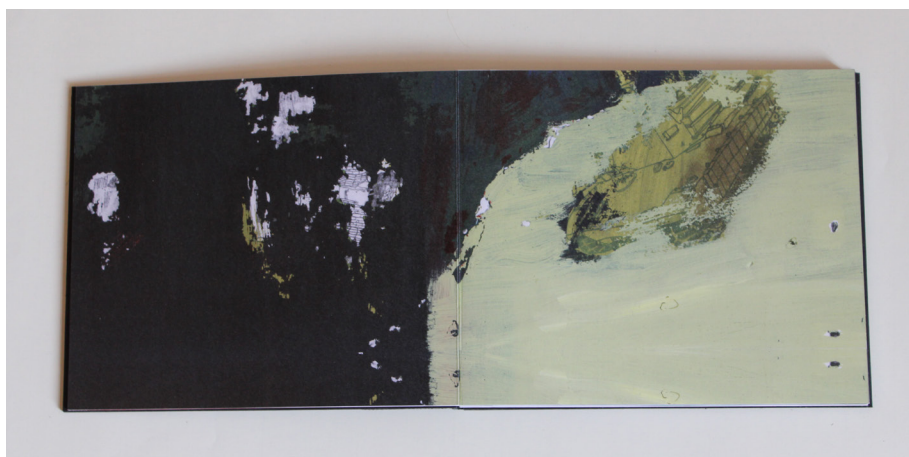
Klauzurní práce ZS/ 2013 - 2014 Prostorová kniha - Psomůra⁷

⁷vlastní

Příloha č. 4

Klauzurní práce LS/ 2013 - 2014 Autorská kniha - Sýrie⁸

⁸vlastní

Příloha č. 5.1

Ilustrace k povídkám Daniila Charmse LS/ 2013 - 2014⁹

⁹vlastní

Příloha č. 5.2

Ilustrace k povídkám Daniila Charmse LS/ 2013 - 2014⁹

⁹vlastní

Příloha č. 6

Semestrální práce ZS/ 2014 - 2015 Autorské knihy - Děsy 1. a Děsy 2¹⁰

¹⁰vlastní

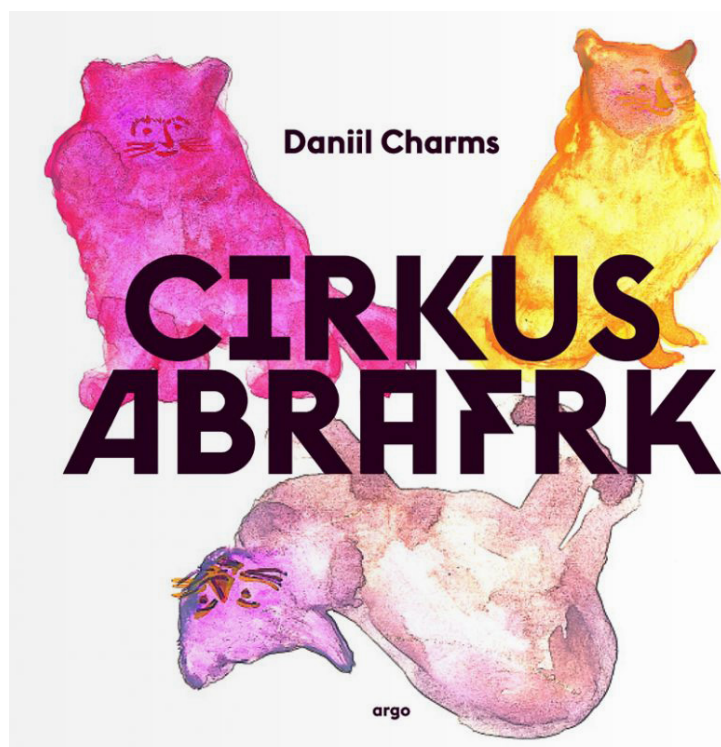
Příloha č. 7
Fotografie Daniila Charmse¹¹

¹¹ <http://dip9.aaschool.ac.uk/wp-content/uploads/2013/10/charms.jpg>

Příloha č. 8

Ilustrace k povídkám Daniila Charmse od různých autorů

12

13

¹² <http://www.zlatastuha.cz/galerie/knihy/19/c47b687c.jpg>

¹³ <http://www.moravska-galerie.cz/media/634280/daniil-charms-ctyrnoha-vrana-a-nove-taskarice-praha-argo-2007-foto-archiv-mg.jpg>

Příloha č. 9

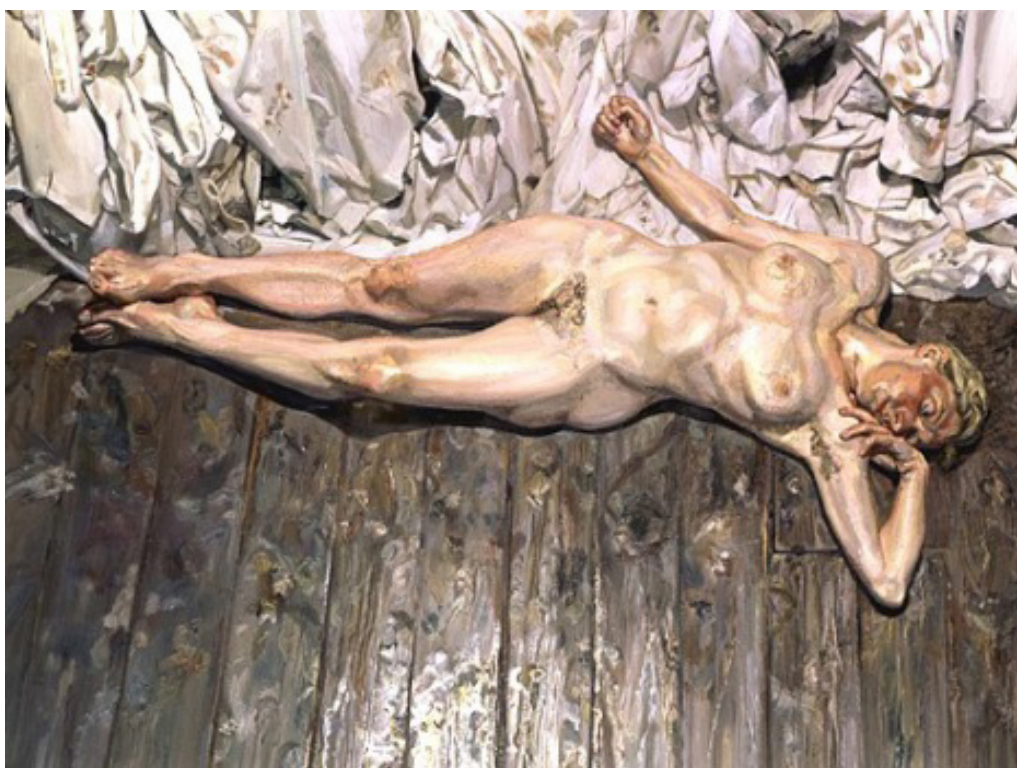
Malby Egona Schieleho a Luciana Freuda

Egon Schiele¹⁴

Egon Schiele¹⁵

Lucian Freud¹⁶

¹⁴ <http://uploads8.wikiart.org/images/egon-schiele/schiele-s-room-in-neulengbach-1911.jpg!Blog.jpg>

¹⁵ <http://oil-paintings.biz/images/oil-paintings/egon-schiele/egon-schiele-ceramics-18212.jpg>

¹⁶ <http://images.tate.org.uk/sites/default/files/styles/grid-normal-8-cols/public/images/lucian%20freud%20lying%20by%20the%20rags%201989-1990.jpg?itok=vmlJIBCg>

Příloha č. 10
Malby Pera Kirkebyho

17

18

¹⁷ http://www.glyptoteket.dk/sites/default/files/styles/glyp-banner-large/public/1050x450_pk_1271.jpg

¹⁸ <http://1.bp.blogspot.com/-7clHAuMtqHI/UdhCWY6ECEI/AAAAAAAAAX08/89DD5iBnwSE/s640/P1250989.JPG>

Příloha č. 11
Malby Daniela Pitína

19

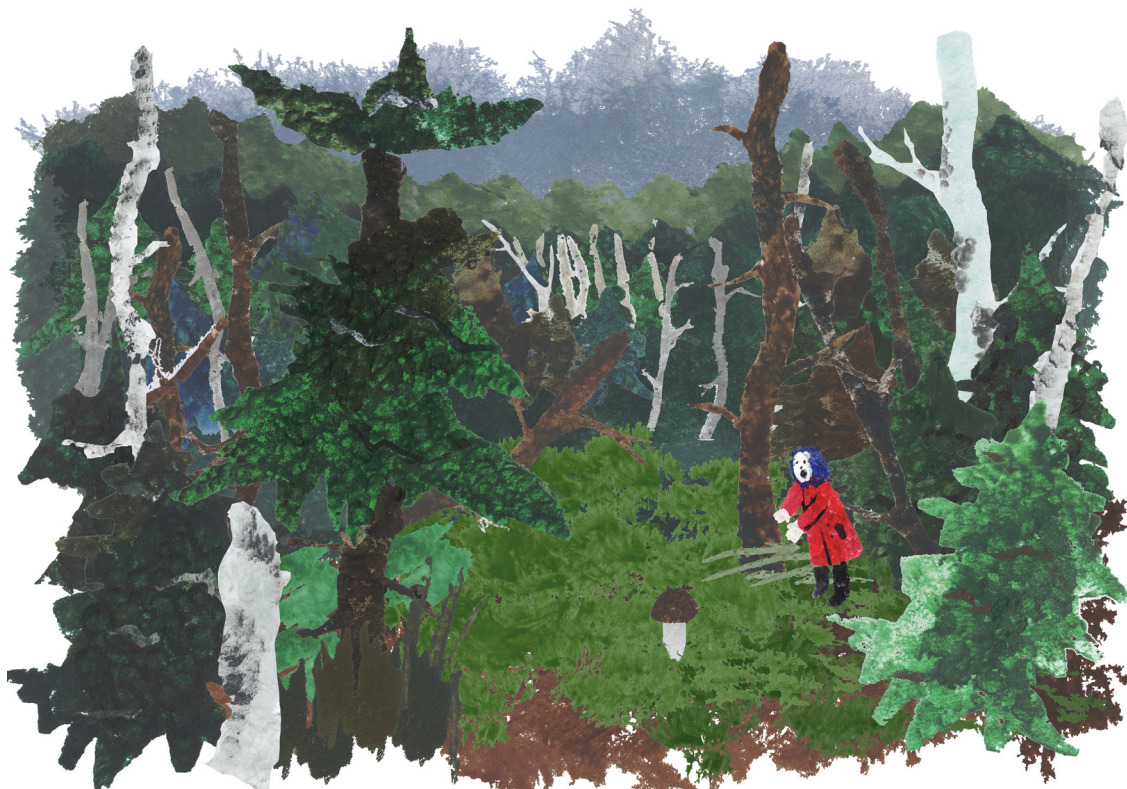

20

¹⁹ http://www.artmagazin.eu/www/artmagazin_eu/images/motyliefekt/danielpitn01.jpg

²⁰ http://www.charimgalerie.at/images/daniel_pitin/cuc2010/lake2010.jpg

Příloha č. 12
Ukázky ilustrací bakalářské práce²¹

²¹vlastní

Příloha č. 13

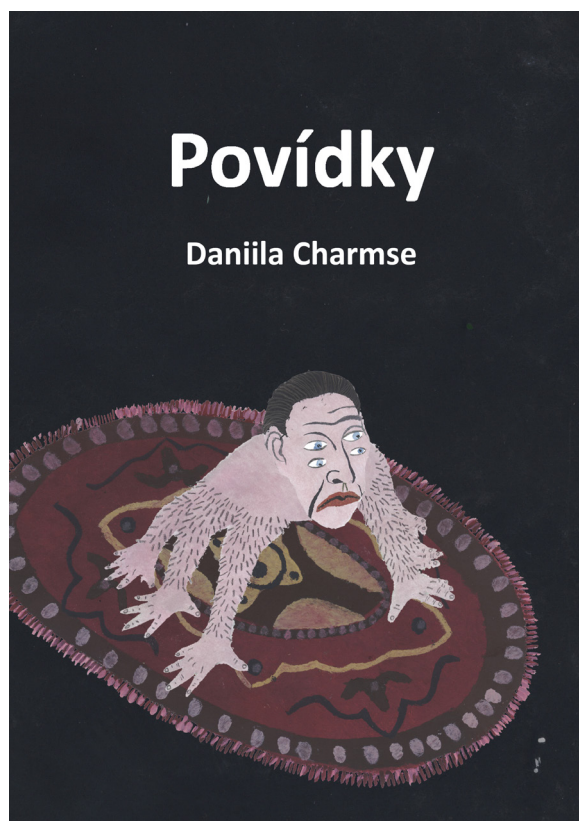
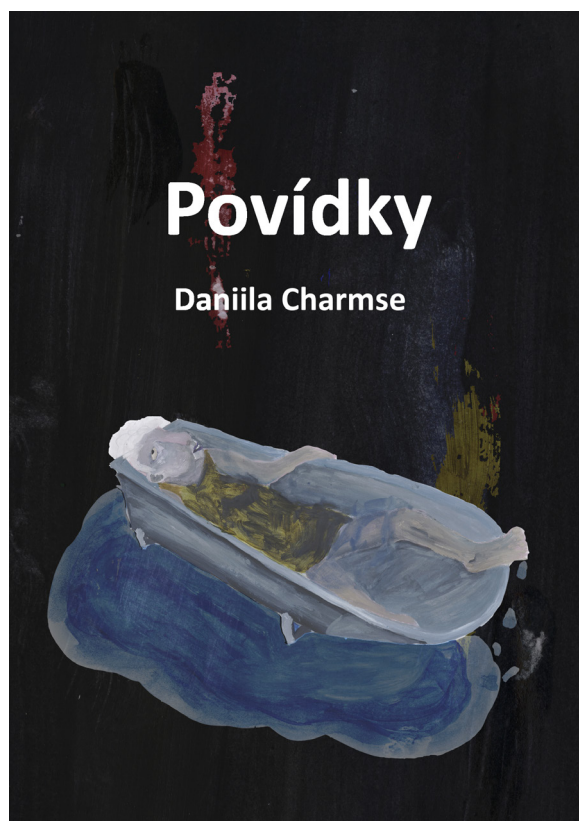
Ukázky ilustrací bakalářské práce²²

²²vlastní

Příloha č. 14

Přebaly knih mé bakalářské práce²³

²³vlastní

Příloha č. 15

Ukázky velkoplošných ilustrací k mé bakalářské práci²⁴

²⁴vlastní